

ISSN 2078-1628

*Міністерство освіти і науки України
Східноєвропейський університет
економіки і менеджменту*

***Вісник
Східноєвропейського університету
економіки і менеджменту***

Науковий журнал

***СЕРІЯ:
ЕКОНОМІКА І МЕНЕДЖМЕНТ***

Виходить 2 рази на рік

Заснований у серпні 2007 року

№ 2 (17), 2014

Черкаси 2014

ВІСНИК
Східноєвропейського університету
економіки і менеджменту

Серія: економіка і менеджмент

2 (17), 2014

Науковий журнал

*Журнал визнано ВАК України як фахове видання з економічних наук
(бюлетень ВАК України № 12, 2010 р.)*

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Почесний редактор: Аблязов Р. А., д. т. н., професор, заслужений діяч науки і техніки України, академік Інженерної академії України, президент Східноєвропейського університету економіки і менеджменту.

Головний редактор: д. е. н. Савченко С. О.

Заступники головного редактора: д. е. н. Козловський В. В.; к. е. н. Дмитрук Б. П.

Редакційна колегія: д. е. н. Войтоловський М. В.; д. е. н. Ус Г. О.; д. е. н. Сергеева Л. Н.; д. е. н. Кисель Р.; д. е. н. Медведєв В. Ф.; д. е. н. Чаплигін В. Г.; к. е. н. Шпак Л. О.; к. і. н. Захарова І. В.

Відповідальний секретар: Дешевенко Л. П.

Науковий журнал публікує статті з економічних проблем підприємств різних галузей промисловості, національного господарства, менеджменту, маркетингу, підготовлені науково-педагогічними працівниками, науковими співробітниками, аспірантами та здобувачами наукових ступенів вищих навчальних закладів, а також ученими та спеціалістами інших організацій, підприємств, установ.

Призначений для науковців, викладачів, аспірантів і студентів, спеціалістів національного господарства, державних і регіональних органів управління.

- Статті для публікації в науковому журналі відбираються на умовах конкурсу.
- Відповідальність за достовірність фактів, дат, назв, імен, прізвищ, цифрових даних, які наводяться, несуть автори статей.
- Редакція може публікувати статті в порядку обговорення, не поділяючи точки зору авторів.

ЗМІСТ**ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНИМ ГОСПОДАРСТВОМ**

<i>Дмитрук Б. П.</i> Досвід антикорупційної політики як передумова ефективного розвитку економіки країни	7
<i>Скрипник А. В., Міхно І. С.</i> Оптимізація утилізації відходів в Україні	14
<i>Гаман П. І., Дешеვენко Л. П.</i> Особливості управління туристично-рекреаційним комплексом регіону	26
<i>Павленко Л. І.</i> Оцінка стану інвестування в розвиток людського капіталу в Україні	33
<i>Гирник Л. В.</i> Альтернативні джерела енергії як умова формування енергетичної незалежності країни	43
<i>Вавдійчик І. М.</i> Дослідження основних тенденцій забезпечення підприємств роздрібною торгівлі України товарними ресурсами.....	50

ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ

<i>Грібахо О. О.</i> Побудова системи управління якістю продукції на підприємствах.....	57
<i>Бабицька О. О.</i> Особливості сплати податку на прибуток сільськогосподарськими підприємствами	66

ГРОШІ, ФІНАНСИ І КРЕДИТ

<i>Ковтун О. А., Кучерова Г. Ю.</i> Аналіз загальних тенденцій розвитку фондового ринку України на засадах інтегрального оцінювання	75
<i>Черкасова С. В.</i> Розвиток інвестиційних стратегій інституційних інвесторів небанківського типу	87
<i>Курган Н. В.</i> Резервування коштів на покриття нерозподілених постійних загальновиробничих витрат як засіб протидії збільшенню собівартості реалізованої продукції	99
<i>Махота А. В.</i> Визначення справедливої вартості фінансових інвестицій приватних підприємств: національний та міжнародний досвід.....	107
<i>Бабаніна Н. В.</i> Фінансові ризики в системі управління фінансовою безпекою підприємства	116

МАТЕМАТИЧНІ МЕТОДИ, МОДЕЛІ ТА ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ЕКОНОМІЦІ

<i>Сергеева Л. Н., Заграй Г. В.</i> Аналіз факторів ранжування видів економічної діяльності при виборі професії	123
<i>Ус Г.О., Манькута Я. М.</i> Дистанційна освіта в системі управління якістю послуг ВНЗ.....	135
<i>Ревенко Д. С.</i> Дослідження динамічної стійкості економічного зростання України (детермінований підхід).....	146
<i>Негрей М. В.</i> Моделювання ефективності ризик-менеджменту комерційного банку	155
<i>Малаховський Ю. В., Гончар Т. І., Осадча-Фиц Л. С.</i> Нові підходи до моделювання витрат на виробництво продукції тваринництва в регіоні	163
<i>Андрейшина Н. Б.</i> Проектування модуля інформаційної системи підприємства на основі моделей рівноваги попиту та пропозиції.....	174
<i>Шульга В. І.</i> Аналіз функцій належності для прогнозування ринків	181

<i>Опаленко А. М.</i> Обґрунтування концепції моделювання системи ризик-менеджменту виробничих підприємств	186
<i>Комар М. І.</i> Концептуальний підхід до моделювання фінансового забезпечення інноваційних процесів у малому бізнесі	192
Про відкриття аспірантури зі спеціальності 08.00.11 – математичні методи, моделі та інформаційні технології в економіці	201
НАШІ ЮВІЛЯРИ	204
НАШІ АВТОРИ	205
SUMMARY	207

CONTENTS**ECONOMY AND NATIONAL ECONOMIC MANAGEMENT**

<i>Dmytruk B.</i> Anti-corruption policy background as an assumption of effective economic development of a country	7
<i>Skrypnik A., Mihno I.</i> Optimization of waste utilization in Ukraine	14
<i>Haman P., Deshevenko L.</i> Managerial peculiarities of a regional tourism and recreation complex	26
<i>Pavlenko L.</i> The estimation of the investment state in the human capital development in Ukraine	33
<i>Gyrnyk L.</i> Alternative energy sources as a condition of energy independence formation	43
<i>Vavdijchuk I.</i> Research of basic tendencies of commodity resources provision for retail trade enterprises in Ukraine	50

ECONOMY AND BUSINESS MANAGEMENT

<i>Gribakho O.</i> Construction of product quality management system in enterprises	57
<i>Babytska O.</i> Special features of income tax payment of agricultural enterprises	66

MONEY, FINANCE AND CREDIT

<i>Kovtun O., Kucherova A.</i> Analysis of general trends of Ukraine stock market development on the principles of evaluation	75
<i>Cherkasova S.</i> The development of investment strategies of non-bank institutional investors	87
<i>Kurgan N.</i> Reserving funds for compensation of the undistributed fixed overhead costs as a way of sales cost increase prevention	99
<i>Mahota A.</i> Fair value determination of private enterprises financial investments: international and national experience	107
<i>Babanina N.</i> Financial risk in the system of business financial security management	116

MATHEMATICAL METHODS, MODELS AND INFORMATION TECHNOLOGY IN ECONOMY

<i>Sergeeva L., Zagray G.</i> The analysis of factors of different types of economic activity evaluation in choosing a career process	123
<i>Us G., Mankuta Ya.</i> Online education in the system of the service quality management in the higher educational establishments	135
<i>Revenko D.</i> Research of the dynamic stability of economic growth of Ukraine (deterministic approach)	146
<i>Nehrey M.</i> Modeling of efficiency of commercial bank risk management	155
<i>Malakhovsky Yu., Gonchar T., Osadcha-Fits L.</i> New approaches to modeling the cost of livestock production in the region	163
<i>Andreishina N.</i> Project development of information system module of an enterprise based on supply-and-demand equilibrium	174
<i>Shulga V.</i> The analysis of implementation of membership functions for market prognosis	181
<i>Opalenko A.</i> Rationale for the conception of risk management system modelling in manufacturing ventures	186
<i>Komar M.</i> Conceptual approach to modeling of innovative processes financial support in small business	192

Post-graduate study opening in speciality 08.00.11 – mathematical methods, models and informational technologies in economics	201
<i>HEROES OF THE DAY</i>	204
<i>OUR AUTHORS</i>	205
<i>SUMMARY</i>	207

ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ НАЦІОНАЛЬНИМ ГОСПОДАРСТВОМ

УДК 330.366:338.124.4.001.86

Дмитрук Б. П.¹

ДОСВІД АНТИКОРУПЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ ЯК ПЕРЕДУМОВА ЕФЕКТИВНОГО РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ КРАЇНИ

Розглянуто стан і основні проблеми корупції в Україні. Обґрунтовано доцільність і можливість використання досвіду антикорупційної політики Сінгапуру, Гонконгу, інших країн у боротьбі з хабарництвом і зловживанням чиновників як передумови ефективного розвитку економіки країни.

Ключові слова: корупція, хабарництво, індекс сприйняття корупції, досвід антикорупційної політики, розвиток економіки.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Шевчук И. Украинское время идей Ли Куан Ю / И. Шевчук // Деловая столица. – 2014. – № 16. – С. 23.
2. Хавронюк Н. Коррупция: как «шук» выпускают «в реку» / В. Хавронюк // Зеркало недели. – 2009. – № 19. – С. 6.
3. Вівьорка М. Корупція й «витікання» посад по-французьки / М. Вівьорка // Український тиждень. – 2013. – № 15. – С. 30.
4. Аргументы и факты в Украине. – 2011. – № 11. – С. 5.
5. Український тиждень. – 2013. – № 28. – С. 6.
6. Рябошапка Р. Не брать нельзя? / Р. Рябошапка // 2000. – 2014. – № 3. – С. ВЗ.
7. Нагребецька І. Корупція – «STOP» / І. Нагребецька // Урядовий кур'єр. – 2010. – № 203. – С. 4.
8. Стюард М. Только жесткость и непримиримость победят коррупцию / М. Стюард // Аргументы и факты в Украине. – 2008. – № 41. – С. 10.
9. Клименчич Г. У Словенії немає недоторканих / Г. Клименчич // Урядовий кур'єр. – 2010. – № 208. – С. 5.
10. Котванов В. Коррупция в законе. Что делать? / В. Котванов // 2000. – 2011. – № 41. – С. F5.
11. Рябошапка Р. Декларация борьбы с коррупцией / Р. Рябошапка // Аргументы и факты в Украине. – 2014. – № 24. – С. 8.
12. Сегодня. – 2014. – № 218. – С. 2.

Дата надходження до редакції – 10.09.2014 р.

¹ Рецензент – д. е. н., професор Мігус І. П.

УДК 628.477.6

Скрипник А. В., Міхно І. С.

ОПТИМІЗАЦІЯ УТИЛІЗАЦІЇ ВІДХОДІВ В УКРАЇНІ

В статті висвітлена проблема накопичення відходів та шляхи її вирішення. Запропоновано методи утилізації сміття. Було розглянуто досвід зарубіжних країн і методологія утилізації шляхом розділення сміття на фракції та обробітку кожного компонента, що окремо реалізується на ринку. Запропоновано використовувати системний підхід для вирішення даної проблеми.

Ключові слова: утилізація сміття, екологічні проблеми, системний підхід, методи утилізації, генерація відходів, рециклінг.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Китай повинен подолати екологічне лихо [Електронний ресурс]. Financial Network, 5 березня 2013 р. – Режим доступу : <http://comments.caijing.com.cn/2013-03-05/112560464.html>.
2. Organisation for Economic Co-operation and Development, OECD [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.oecd.org/>.
3. Токарюк О. Данія – лідер в «зелених» технологіях [Електронний ресурс] / Ольга Токарюк, Сергей Килимник // Подробности, телеканал «Інтер» от 15 декабря 2009 г. – Режим доступу : <http://podrobnosti.ua/podrobnosti/2009/12/15/651780.html>.
4. Michael Hiete, Julian Stengel, Jens Ludwig and Frank Schultmann. Matching construction and demolition waste supply to recycling demand: a regional management chain model // Building research and information. – 2011. – Vol. 39. – № 4 – P. 333–351.
5. Nadim K. Coptu, Didar Ergene and Turgut T. Onay. Stochastic Model for Land fill Gas Transport and Energy Recovery // Journal of environmental engineering. – 2004. – P. 1043–1049.
6. Paul Isely, Aaron Lowen. Price and substitution in residential solid waste // Contemporary Economic Policy. – 2007. – Vol. 25. – № 3. – P. 433–443.
7. Ernst Worrell, Mariësse A. E van Sluisveld. Materialefficiency in Dutch packaging policy // Philosophical Transactions A. – 2013. – Vol. 371. – P. 42–48.
8. Stengler E. Confederation of European Waste-to-Energy Plantse [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.cewep.eu.
9. Murray R. Zero Waste Greenpeace Environmental Trust. – 2002. – P. 211.
10. Sepa [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.sepa.org.uk/waste/waste_regulation/producer_responsibility/weee/producer_compliance_schemes.aspx.
11. Yongping Li and Guohe Huang. Modeling Municipal Solid Waste Management System under Uncertainty // Journal of the Air & Waste Management Association. – 2010. – № 60 – P. 439–453.
12. Державний класифікатор України. Класифікатор відходів ДК 005-96 (Розділи А.1 – А.20) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.uazakon.com/big/text78/pg1.htm>.
13. Державні будівельні норми України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.masters.donntu.edu.ua/2010/feht/pasenko/library/article2.htm>.
14. Урядовий портал [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.kmu.gov.ua/>.
15. Державний комітет статистики України. Основні показники поводження з відходами [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2006/ns_rik/ns_u/opar_u2005.html.
16. Станкевич О. На території області сьогодні близько 70 відсотків нелегальних сміттєзвалищ [Електронний ресурс] / О. Станкевич. – Режим доступу : <http://zakarpattya.net.ua/News/111003-Oksana-Stankevych-Na-terytorii-oblasti-sohodni-blyzko-70-vidsotkiv-nelehalnykh-smittiezvalyshch>.
17. Чотири «сміттєві» зони Львівщини [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.lvivpost.net/lvivnews/n/17565>.
18. Первый экологический

портал. Украинские экологи обеспокоены мусорной проблемой [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.rav.com.ua/news/otrasl/5242/>. 19. The 2010 ERC Directory of Waste-to-Energy Plants [Электронный ресурс]. – Режим доступа : http://www.energyrecoverycouncil.org/userfiles/file/ERC_2010_Directory.pdf.

Дата надходження до редакції – 02.10.2014 р.

УДК 338.467.6

Гаман П. І., Дешевенко Л. П.

ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ ТУРИСТИЧНО-РЕКРЕАЦІЙНИМ КОМПЛЕКСОМ РЕГІОНУ

У статті розглянуто проблеми поліпшення управління регіональним туристично-рекреаційним комплексом, формування конкурентоспроможної туристично-рекреаційної галузі як однієї з провідних галузей територіальної спеціалізації регіону, збереження і раціонального використання культурно-історичної та природної спадщини.

Ключові слова: *туристично-рекреаційний комплекс, реінжиніринг, фінансова рентабельність, структура капіталу, конкурентоспроможність ринку, управління прибутками.*

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Бланк І. А. Управління формуванням капіталу / І. А. Бланк. – К. : Ніка-центр, 2000. – С. 45.
2. Гаман П. І. Особливості функціонування механізму державного регулювання розвитку туризму на регіональному рівні / П. І. Гаман // Держава та регіони. Серія: Державне управління. – 2008. – № 2. – С. 39–44.
3. Кіптенко В. К. Менеджмент туризму : посібник / В. К. Кіптенко. – К. : Знання, 2010. – 502 с.
4. Федорченко В. К. Теоретичні і методологічні засади підготовки фахівців для сфери туризму : монографія / В. К. Федорченко ; [за ред. Н. Г. Ничколо]. – К. : Слово, 2004. – 472 с.
5. Школа І. М. Менеджмент туризму / І. М. Школа, О. П. Корольчук. – Чернівці : Книги ХХІ ст., 2011. – 464 с.

Дата надходження до редакції – 15.09.2014 р.

УДК 330. 322.

Павленко Л. І.¹

ОЦІНКА СТАНУ ІНВЕСТУВАННЯ В РОЗВИТОК ЛЮДСЬКОГО КАПІТАЛУ В УКРАЇНІ

Проведені аналіз інвестицій у людський капітал на рівні держави, оцінка стану інвестування в людський капітал на сучасному етапі та аналіз віддачі інвестицій у вигляді доходів населення і заробітної плати зокрема. Досліджено зв'язок між видатками ВВП на душу населення і рівнем заробітної плати.

Ключові слова: інвестиції в людський капітал, освіта, охорона здоров'я, соціальний захист та соціальне забезпечення, доходи населення, ВВП, середня заробітна плата, кореляційний аналіз.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Макконнел К. Р. Економикс: принципи, проблеми и политика : пер. с англ. / К. Р. Макконнел, С. Л. Брю. – К. : Хагар-Демос, 1993. – 785 с. : табл., граф.
2. Беккер Г. Человеческое поведение. Экономический подход / Г. Беккер. – М. : ГУ ВШЭ, 2003. – С. 50–89.
3. Управління трудовим потенціалом : навч. посіб. / В. С. Васильченко, А. М. Гриненко, О. А. Грішнова, Л. П. Керб. – К. : КНЕУ, 2005. – 403 с.
4. Про виконання державного бюджету України за 2009–2013 роки : звіт Міністерства фінансів України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.minfin.gov.ua/control/uk/publish/archive/main?cat_id=77643
5. Україна в цифрах 2013 : статистичний збірник [Електронний ресурс] / за редакцією О. Г. Осауленка. – К. : Державна служба статистики України, 2014. – Режим доступу : http://ukrstat.org/uk/druk/publicat/kat_u/publ1_u.htm/.

Дата надходження до редакції – 01.10.2014 р.

УДК 339.13:620.92

Гирник Л. В.²

АЛЬТЕРНАТИВНІ ДЖЕРЕЛА ЕНЕРГІЇ ЯК УМОВА ФОРМУВАННЯ ЕНЕРГЕТИЧНОЇ НЕЗАЛЕЖНОСТІ КРАЇНИ

Проаналізовано вітчизняний і світовий досвід використання альтернативних джерел енергії та перспективи співпраці України із зарубіжними країнами щодо реалізації Енергетичної стратегії, обґрунтовано необхідність проведення реформ в енергетичному секторі країни.

¹ Рецензент – д. е. н., доцент Ус Г. О.

² Рецензент – д. е. н., професор Мігус І. П.

Ключові слова: енергетичні ресурси, відновлювальні джерела енергії, газовий баланс, споживання енергоресурсів, енергетична незалежність, енергоефективність, Енергетична стратегія.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Альтернативні джерела енергоресурсів в Українському Причорномор'ї : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.niss.gov.ua/articles/232/29>
2. Eurogas Statistical Report 2013 : data for year 2012 and 2011 : [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.eurogas.org/statistics/>.
3. «Альтернативна» Німеччина 2050 року – міф чи реальність? [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://ua-energy.org/post/20004>.
4. Касич А. О. Альтернативна енергетика: світовий та вітчизняний досвід [Електронний ресурс] / А. О. Касич, Я. О. Литвиненко, П. С. Мельничук. – Режим доступу : <http://ecj.oa.edu.ua/articles/2013/n23/8.pdf>.
5. 95 % енергоджерел Ісландії – «альтернативні» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://moesonce.com/povidomlennya/95-energodzherel-islandii-alternativni.html>.
6. Павленко О. Три стовпи реформ української енергетики / О. Павленко // Дзеркало тижня. Україна. – 2014. – № 20.
7. Єрмоєнко А. Як ми будемо зимувати? / А. Єрмоєнко // Дзеркало тижня. Україна. – 2014. – № 32.
8. Єрмоєнко А. Про план «Б» і імплементацію Україною Європейських енергопакетів / А. Єрмоєнко, С. Мізіна // Дзеркало тижня. Україна. – 2014. – № 34.
9. Енергетична стратегія України на період до 2030 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/signal/kr06145a.doc>.
10. Україна стимулюватиме виробництво альтернативної енергії [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://moesonce.com/povidomlennya/ukraina-stimulyuvatime-virobnictvo-alternativnoi-energii.html>.
11. США виділять Україні 13,5 млн дол. на енергоефективність [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://dt.ua/ECONOMICS/ssha-vidilyat-ukrayini-13-5-mln-dol-na-energoefektivnist-141426_.html.

Дата надходження до редакції – 13.10.2014 р.

УДК 658.62

Вавдійчик І. М.¹

ДОСЛІДЖЕННЯ ОСНОВНИХ ТЕНДЕНЦІЙ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПІДПРИЄМСТВ РОЗДРІБНОЇ ТОРГІВЛІ УКРАЇНИ ТОВАРНИМИ РЕСУРСАМИ

У статті досліджуються загальні тенденції обсягу та структури товарних ресурсів підприємств роздрібною торгівлі за видами економічної діяльності підприємств, за основними складовими елементами, що формують товарні ресурси; зроблено висновки щодо результативності управління товарними ресурсами на підприємствах роздрібною торгівлі України на сучасному етапі.

Ключові слова: товарна пропозиція, товарооборот, товарні ресурси, надходження товарів, товарні запаси.

¹ Рецензент – д. е. н., професор Височин І. В.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Торговельне підприємництво: теорія та практика : монографія / за ред. Л. О. Лігоненко. – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2012. – 304 с.
2. Споживчий ринок України: методологія дослідження та регулювання : монографія / за заг. ред. Л. О. Лігоненко. – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2007. – 379 с.
3. Височин І. В. Управління товарооборотом підприємств роздрібної торгівлі : монографія / І. В. Височин. – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2012. – 544 с.
4. Бегларішвілі О. П. Тенденції розвитку торговельних підприємств харківської області / О. П. Бегларішвілі // Вісник ОНУ імені І. І. Мечникова, 2014. – Том 19. – Випуск 2/3. – С. 11–15.
5. Голошубова Н. О. Організація торгівлі : підручник [для студ. вищ. навч. закл.] / Н. О. Голошубова. – 2-ге вид., переробл. та допов. – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2012. – 680 с.
6. Мороз Л. А. Тенденції розвитку українського автомобільного ринку і маркетингова комунікаційна політика його учасників / Л. А. Мороз // Логістика : [збірник наукових праць] / відповідальний редактор Є. В. Крикавський. – Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2012. – С. 154–159.
7. Иванов Г. Г. Экономика торгового предприятия : учебник / Г. Г. Иванов. – М. : Академия, 2010. – 320 с.
7. Економічний аналіз торговельної діяльності : навч. посіб. – К. : Центр учбової літератури, 2011. – 392 с.

Дата надходження до редакції – 23.09.2014 р.

ЕКОНОМІКА ТА УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ

УДК: 338.2

Грібахо О. О.¹

ПОБУДОВА СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ ПРОДУКЦІЇ НА ПІДПРИЄМСТВАХ

У статті розглянуто підходи до побудови системи управління якістю продукції на підприємствах, визначено основні фактори підвищення якості виробництва продукції, розглянуто структурну схему реалізації управління якістю, розглянуто основні проблеми розробки та впровадження систем управління якістю на підприємствах та обґрунтовані шляхи їхнього подолання.

Ключові слова: якість, продукція, система управління якістю, методика, система.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Івашенко О. В. Складові управління якістю продукції / О. В. Івашенко // Держава та регіони. Серія: Економіка та підприємництво. – 2007. – № 1. 2. Управління якістю / Д. П. Лойко, О. В. Вотченікова, О. П. Удовіченко, М. А. Котляр. – Донецьк : ДонНУЕТ, 2008. – 230 с. 3. Огвоздин В. Ю. Управление качеством. Основы теории и практики : учеб. пособ. / В. Ю. Огвоздин. – 6-е изд. – М. : Дело и Сервис, 2009. – 304 с. 4. Осадчук О. П. Якість продукції як об'єкт управління / О. П. Осадчук // Формування ринкових відносин в Україні. – 2011. – № 4. – С. 144–147. 5. Пожуєв О. В. Покращення управління якістю продукції: проблеми, рішення / О. В. Пожуєв // Теоретичні і практичні аспекти економіки та інтелектуальної власності. – 2010. – № 1. – С. 50–54. 6. Хотинь Л. В. Якість продукції: економічна сутність та складові / Л. В. Хотинь // Вісник Чернівецького торговельно-економічного інституту. Економічні науки. – 2013. – Вип. 1. – С. 48–51. 7. Шаповал М. І. Менеджмент якості / М. І. Шаповал. – К. : Знання, 2006. – 471 с.

Дата надходження до редакції – 13.10.2014 р.

---

¹ Рецензент – д. е. н., професор Яценко В. М.

ОСОБЛИВОСТІ СПЛАТИ ПОДАТКУ НА ПРИБУТОК СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИМИ ПІДПРИЄМСТВАМИ

У статті досліджено особливості сплати податку на прибуток сільськогосподарськими підприємствами. Висвітлено основні положення фінансового та податкового законодавства щодо методів визначення доходів і витрат. Проведено аналіз сплати податкових платежів та податкового навантаження сільського господарства України й Сумської області. Обґрунтовано, що ставка податку на прибуток для підприємств аграрного сектору економіки не повинна перевищувати їхню валову рентабельність.

Ключові слова: *доходи, витрати, прибуток, податок на прибуток, податкове навантаження, амортизаційні відрахування, ремонтний ліміт.*

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Бабіч В. В. Оподаткування прибутку підприємств : фінансові і облікові аспекти / В. В. Бабіч, А. А. Поддєрьогін // Бухгалтерський облік і аудит. – 2011. – № 2. – С. 3–11.
2. Валова продукція сільського господарства України (у постійних цінах 2010 року) за 1990–2010 роки : статист. зб. / відп. за випуск Н. С. Власенко. – К., 2012. – 47 с.
3. Валова продукція сільського господарства України (у постійних цінах 2010 року) за 2012 рік : статист. бюлетень / відп. за випуск О. М. Прокопенко. – К., 2013. – 24 с.
4. Волкова Ю. О. Напрями удосконалення податку на прибуток підприємства / Ю. О. Волкова // Формування ринкових відносин в Україні. – 2006. – № 4. – С. 9–13.
5. Довгопол Н. Методи визнання доходів і виникнення зобов'язань у податковому обліку: оптимальний вибір для України / Н. Довгопол, М. Нестеренко // Бухгалтерський облік і аудит. – 2012. – № 6. – С. 49–56.
6. Клепар Г. Важливі особливості застосування Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 17 «Податок на прибуток» та Положення бухгалтерського обліку «Податкові різниці» / Г. Клепар // Бухгалтерський облік і аудит. – 2013. – № 8. – С. 25–43.
7. Копчинська К. Фіскальна ефективність оподаткування прибутку підприємств / К. Копчинська // Економіст. – 2013. – № 4. – С. 25–28.
8. Лютий І. О. Досвід індивідуального прибуткового оподаткування у США / І. О. Лютий, О. О. Кривцов // Фінанси України. – 2009. – № 9. – С. 12–26.
9. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 18 «Дохід» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.minfin.gov.ua>.
10. Податковий кодекс України від 02 грудня 2010 р. № 2755-VI (станом на 01 березня 2013 року) // Все про бухгалтерський облік. – 2013. – № 24–25. – 402 с.
11. Про затвердження Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 15 «Дохід» : наказ Міністерства фінансів України від 29.11.1999 року № 290 // Все про бухгалтерський облік. – 2013. – № 64. – С. 19–21.
12. Савченко Т. Б. Альтернативний мінімальний податок як засіб презумптивного оподаткування / Т. Б. Савченко // Фінанси України. – 2005. – № 1. – С. 30–36.
13. Серица И. Авансовые взносы по

¹ Рецензент – д. е. н., доцент Шуст О. А.

налогу на прибыль: от теории к практике / И. Серица // Справочник экономиста. – 2013. – № 5. – С. 60–70. 14. Сільське господарство України за 2012 рік : статист. зб. / за ред. Н. С. Власенко. – К., 2013. – 402 с. 15. Статистичний щорічник України за 2011 рік / за ред. О. Г. Осауленка. – К., 2012. – 558 с.

Дата надходження до редакції – 04.09.2014 р.

ГРОШІ, ФІНАНСИ І КРЕДИТ

УДК 336.02:336.63

Ковтун О. А., Кучерова Г. Ю.¹

АНАЛІЗ ЗАГАЛЬНИХ ТЕНДЕНЦІЙ РОЗВИТКУ ФОНДОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ НА ЗАСАДАХ ІНТЕГРАЛЬНОГО ОЦІНЮВАННЯ

У статті розглянуто особливості розвитку фондового ринку України. Проаналізовано загальні тенденції розвитку складових фондового ринку України на основі побудови відповідних інтегральних показників. Обґрунтовано перспективи дослідження фондового ринку на відповідність концепції сталого розвитку України.

Ключові слова: фондовий ринок, цінні папери, дериватив, інститути спільного інвестування, фінансові інструменти, сталий розвиток, акції, облигації, емітенти, інтегральний показник, інвестиції.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Сталый розвиток промислового регіону: соціальні аспекти : [монографія] / О. Ф. Новікова, О. І. Амоша, В. П. Антонюк та ін.; НАН України, Ін-т економіки пром-сті. – Донецьк, 2012. – 534 с.
2. Національна парадигма сталого розвитку України / за заг. ред. академіка НАН України, д. т. н., проф., засл. діяча науки і техніки України Б. Є. Патона. – К. : Державна установа «Інститут економіки природокористування та сталого розвитку Національної академії наук України», 2012. – 72 с.
3. Савчин В. П. Фондовий ринок України та перспективи його розвитку [Електронний ресурс] / В. П. Савчин. – Режим доступу : http://www.nbuv.gov.ua/portal/natural/Nvuu/Ekon/2012_36/statti/4_5.htm.
4. Котирло О. О. Державне регулювання фондового ринку України / О. О. Котирло // Формування ринкових відносин в Україні. – 2011. – № 3. – С. 3–6.
5. Домрачов А. Нове законодавство щодо оподаткування інвестиційних доходів на ринку цінних паперів / А. Домрачов // Фінансовий ринок України. – 2011. – № 3. – С. 9–10.
6. Барінова М. Є. Запровадження та використання похідних фінансових інструментів на вітчизняному фондовому ринку / М. Є. Барінова // Держава та регіони. Серія: Економіка та підприємництво. – 2010. – № 4. – С. 7–11.
7. Річний звіт НКЦПФР 2013: Рух ринку цінних паперів України до світових стандартів задля економічного зростання держави [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://nssmc.gov.ua/user_files/content/58/1402491205.pdf.
8. Офіційний сайт Української фондової біржі [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://ukrse.kiev.ua>.
9. Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо подальшого удосконалення адміністрування податків і зборів : закон України від 06.12.2012 р. № 5519-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/5519-17>.

Дата надходження до редакції – 10.09.2014 р.

¹ Рецензент – д. е. н., доцент Ус Г. О.

РОЗВИТОК ІНВЕСТИЦІЙНИХ СТРАТЕГІЙ ІНСТИТУЦІЙНИХ ІНВЕТОРІВ НЕБАНКІВСЬКОГО ТИПУ

Розглянуто особливості інвестиційних стратегій інституційних інвесторів небанківського типу, визначено пріоритетні об'єкти інвестування, запропоновано шляхи удосконалення інвестиційної діяльності цих інститутів.

Ключові слова: *інституційні інвестори, інвестиційні стратегії, інвестиційний портфель, об'єкти інвестування, інститути спільного інвестування, компанії зі страхування життя, недержавні пенсійні фонди.*

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Аналітичні матеріали Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сфері ринків фінансових послуг [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.dfr.gov.ua>.
2. Вовчак О. Д. Розвиток окремих категорій інституційних інвесторів в Україні / О. Д. Вовчак // Науковий вісник Національного лісотехнічного ун-ту України. – 2007. – Вип. 17.2. – С. 260–266.
3. Науменкова С. В. Функціонування недержавних пенсійних фондів на ринку фінансових послуг України / С. В. Науменкова // Фінанси України. – 2010. – № 4. – С. 3–16.
4. Перконос П. П. Розвиток інститутів спільного інвестування в Україні : автореферат дис. канд. екон. наук ; 08.00.08 / П. П. Перконос; Київ. нац. ун-т ім. Т. Г. Шевченка. – К., 2012. – 22 с.
5. Сиротюк Ю. В. Роль страхових компаній та недержавних пенсійних фондів у формуванні фінансового забезпечення розвитку економіки / Ю. В. Сиротюк // Збірник наукових праць Національного університету державної податкової служби України. – 2010. – № 2. – С. 184–191.
6. Статистика та аналітичні матеріали Української асоціації інвестиційного бізнесу [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.uaib.com.ua>.
7. Ткаченко Н. В. Роль недержавних пенсійних фондів у розвитку фінансового ринку України / Н. В. Ткаченко, Н. А. Цікановська // Фінанси України. – 2010. – № 12. – С. 69–79.
8. Фурман В. М. Ризики в інвестиційній та фінансовій діяльності страховика / В. М. Фурман // Фінанси України. – 2008. – № 2. – С. 107–114.

Дата надходження до редакції – 23.04.2014 р.

¹ Рецензент – д. е. н., професор Башнянин Г. І.

РЕЗЕРВУВАННЯ КОШТІВ НА ПОКРИТТЯ НЕРОЗПОДІЛЕНИХ ПОСТІЙНИХ ЗАГАЛЬНОВИРОБНИЧИХ ВИТРАТ ЯК ЗАСІБ ПРОТИДІЇ ЗБІЛЬШЕННЮ СОБІВАРТОСТІ РЕАЛІЗОВАНОЇ ПРОДУКЦІЇ

У статті запропоновано заздалегідь спрямовувати частину нерозподіленого прибутку до резервного капіталу на випадок зменшення обсягу виробництва і неминучого супутнього зростання собівартості реалізованої продукції, яке негативно впливає на фінансовий результат. Доведено, що у випадку скорочення виробничої діяльності причиною збільшення собівартості є наявність нерозподілених постійних загальновиробничих витрат. Обґрунтовано, що у такому випадку покращити фінансові результати можна, перерозподіляючи операційний прибуток між періодами через резервування коштів.

Ключові слова: *виробнича собівартість, собівартість реалізованої продукції, загальновиробничі витрати, ставка розподілу, нормальна потужність, резервування, поточні забезпечення.*

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Череп А. В. Зниження витрат виробництва в результаті організації обліку ремонту основних засобів на підприємствах / А. В. Череп, А. Є. Лепьохіна // Теоретичні і практичні аспекти економіки та інтелектуальної власності. – 2012. – Випуск 1. – Том 1. – С. 65–68.
2. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 16 «Витрати» : затверджений Наказом Міністерства фінансів України від 31.12.1999 р. № 318 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://buhgalter911.com/Res/PSBO/PSBO16.aspx>.
3. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 2 «Запаси» : затверджений Радою з міжнародних стандартів бухгалтерського обліку (International Accounting Standards Board) [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://buhgalter911.com/Res/MSBO/MSBO2_01012014.pdf.
4. Хорнгрен Ч. Т. Бухгалтерский учет: управленческий аспект : пер. с англ. / Хорнгрен Ч. Т., Фостер Дж. ; под ред. Я. В. Соколова. – М. : Финансы и статистика, 2000. – 416 с.
5. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» : затв. Наказом Міністерства фінансів України від 07.02.2013 р. № 73 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://buhgalter911.com/Res/NPSBO/NPSBO1.aspx>.
6. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 11 «Зобов'язання» : затв. Наказом Міністерства фінансів України від 31.01.2000 р. № 20 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://buhgalter911.com/Res/PSBO/PSBO11.aspx>.

Дата надходження до редакції – 13.10.2014 р.

---

¹ Рецензент – д. е. н., професор Пилипенко А. А.

ВИЗНАЧЕННЯ СПРАВЕДЛИВОЇ ВАРТОСТІ ФІНАНСОВИХ ІНВЕСТИЦІЙ ПРИВАТНИХ ПІДПРИЄМСТВ: НАЦІОНАЛЬНИЙ ТА МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД

Робота присвячена комплексному дослідженню методології визначення справедливої вартості фінансових інвестицій за національними стандартами бухгалтерського обліку. Проаналізовано підходи до трактування сутності справедливої вартості фінансових інвестицій і вивчено національний та міжнародний досвід щодо її визначення. З'ясовано ключові відмінності національної та міжнародної методології оцінки справедливої вартості фінансових інвестицій приватних підприємств і запропоновано напрями щодо їхнього наближення.

***Ключові слова:** фінансові інвестиції, справедлива вартість, національні стандарти, міжнародні стандарти, метод оцінки, ієрархія справедливої вартості.*

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Бузак Н. І. Оцінка фінансових інвестицій: національний та міжнародний досвід [Електронний ресурс] / Н. І. Бузак // Ефективна економіка. – Режим доступу : <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=2415>.
2. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 32 Фінансові інструменти: подання [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/929_029.
3. Міжнародний стандарт фінансової звітності 13 «Оцінка справедливої вартості». – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/929_046.
4. Про затвердження Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 19 «Об'єднання підприємств» : наказ Міністерства фінансів України № 163 від 07.07.99.
5. Про затвердження Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 8 «Нематеріальні активи» : наказ Міністерства фінансів України № 242 від 18.10.99 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0750-99>.

Дата надходження до редакції – 24.09.2014 р.

---

¹ Рецензент – д. е. н., професор Пилипенко А. А.

УДК 336.131.7

Бабаніна Н. В.¹

ФІНАНСОВІ РИЗИКИ В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ БЕЗПЕКОЮ ПІДПРИЄМСТВА

У статті розглядаються теоретичні аспекти системи управління фінансовою безпекою підприємства та вплив на неї фінансових ризиків. Досліджено сутність фінансової безпеки, основні характеристики та утворення фінансових ризиків. Запропоновані заходи щодо зменшення впливу фінансових ризиків на результати фінансово-господарської діяльності підприємств.

Ключові слова: фінансова безпека, фінансовий ризик, ризик-менеджмент, оцінка ризиків, управління фінансовими ризиками.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Барановський О. І. Фінансова безпека : монографія / О. І. Барановський // Інститут економічного прогнозування. – К. : Фенікс, 1999. – 318 с.
2. Бланк И. А. Управление финансовой безопасностью предприятия / И. А. Бланк. – К. : Эльга, Ника-Центр, 2004. – 784 с.
3. Бланк И. А. Основы финансового менеджмента. Т. 2 / И. А. Бланк. – К. : Ника-Центр, 1999. – 512 с.
4. Бланк И. А. Управление финансовыми рисками / И. А. Бланк. – К. : Ника-Центр, 2005. – 600 с.
5. Горячева К. С. Механизм управления фінансовою безпекою підприємства : автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня канд. екон. наук : спец. 08.06.01 «Економіка, організація і управління підприємствами» / К. С. Горячева. – К. : НАУ, 2006. – 17 с.
6. Єпіфанов А. О. Фінансова безпека підприємств і банківських установ [Текст] : монографія / [А. О. Єпіфанов, О. Л. Пластун, В. С. Домбровський та ін.]; за заг. редакцією д-ра екон. наук, проф. А. О. Єпіфанова. – Суми : ДВНЗ «УАБС НБУ», 2009. – 295 с.
7. Єрмошенко М. М. Фінансова безпека: національні інтереси, реальні загрози, стратегія забезпечення / М. М. Єрмошенко. – К. : Київський національний торговельно-економічний університет, 2001. – 309 с.
8. Марченко О. М. Управління фінансово-економічною безпекою підприємства : навч. посіб. / О. М. Марченко. – Львів, 2011. – 380 с.
9. Реверчук Н. Й. Управління економічною безпекою підприємницьких структур : монографія / Н. Й. Реверчук. – Львів : ЛБІ НБУ, 2004. – 195 с.

Дата надходження до редакції – 13.10.2014 р.

---

¹ Рецензент – д. е. н., професор Волошук К. Б.

МАТЕМАТИЧНІ МЕТОДИ, МОДЕЛІ ТА ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ В ЕКОНОМІЦІ

УДК 330.46

Сергєєва Л. Н., Заграй Г. В.

АНАЛІЗ ФАКТОРІВ РАНЖУВАННЯ ВИДІВ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПРИ ВИБОРІ ПРОФЕСІЇ

У статті досліджується процес оцінювання пріоритетності різних видів економічної діяльності на етапі вибору майбутньої професії. Запропоновано три групи показників, які дають змогу здійснити об'єктивне ранжування основних видів економічної діяльності за критерієм привабливості майбутньої професійної діяльності.

Ключові слова: ранжування, ринок праці, професійна діяльність, динаміка, структура.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Крегер О. Типы людей и бизнес [Электронный ресурс] / О. Крегер. – Режим доступа : http://royallib.ru/read/kreger_otto/tipi_lyudey_i_biznes.html.
2. Базилінська О. Я. Макроекономіка : навчальний посібник для студентів вузів / О. Я. Базилінська. – К. : Центр навчальної літератури, 2005. – 442 с.
3. Сергєєва Л. Н. Моделювання факторів привабливості видів економічної діяльності при виборі професії / Л. Н. Сергєєва // Моніторинг, моделювання та менеджмент емерджентної економіки : збірник наукових праць III Міжнар. наук.-практ. конф. – Черкаси, 10–12 вересня 2013 р. – С. 89–91.
4. Про відпустки : закон України [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/504/96-%D0%B2%D1%80>.
5. Заграй Г. В. Особливості постіндустріальної економіки та їх вплив на діяльність комерційного банку / Г. В. Заграй // Дослідження та оптимізація економічних процесів «Оптимум-2010» : праці VII Міжнародної науково-практичної конференції, 1–3 грудня 2010 р. – Харків : НТУ «ХП», 2010. – С. 446–448.

Дата надходження до редакції – 15.09.2014 р.

УДК 378.147:65.018

Ус Г. О., Манькута Я. М.

ДИСТАНЦІЙНА ОСВІТА В СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ ПОСЛУГ ВНЗ

Розглянуто проблему оцінки ефективності дистанційної освіти, що в загальному виступає як складова оцінки якості та ефективності освіти вищого навчального закладу.

Ключові слова: дистанційна освіта, дистанційні технології, організаційно-методичне забезпечення, якість освіти, управління якістю освітніх послуг.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Пьянников М. М. К вопросу о понятиях «дистанционное обучение» и «дистанционное образование» / М. М. Пьянников // Гуманитарный вектор. – 2010. – Том 1. – С. 41–45.
2. Гарманова О. Ю. Дистанционное обучение как эффективный механизм экономического образования / О. Ю. Гарманова // Вестник Томского государственного педагогического университета. – 2013. – № 9 (137). – С. 154–159.
3. Андреев А. А. Дистанционное обучение: сущность, технология, организация / А. А. Андреев, В. И. Солдаткин. – М. : Изд-во МЭСИ, 1999. – 196 с.
4. Елизаров А. А. Дистанционное образование. Характеристика понятия / Елизаров А. А., Ястребов Л. И., Гужеля Д. Ю. // Информационное общество. – 2005. – № 4. – С. 30–35.
5. Зинина О. В. Определение эффективности инноваций в системе образования [Электронный ресурс] / О. В. Зинина. – Режим доступа : www.kgau.ru/img/konferenc/93.doc Jghtltkybt.
6. Красильникова В. А. Использование информационных и коммуникационных технологий в образовании : учебное пособие / В. А. Красильникова. – 2-е изд., перераб. и дополн. – Оренбург : Оренбургский гос. ун-т, 2012. – 291 с.
7. Медведева Е. И. Электронное образование и развитие инновационной экономики России / Е. И. Медведева, С. В. Крошилин // Экономические и социальные перемены: факты, тенденции, прогноз. – 2011. – № 4. – С. 58–73.
8. Захарова Е. Н. Компетентностный подход к управлению качеством образовательных услуг / Е. Н. Захарова // Вестник Адыгейского государственного университета. – 2012. – № 3. – С. 51–56.
9. Киян И. В. Оценка качества педагогических технологий в системе дистанционного обучения / И. В. Киян // Успехи современного естествознания. – 2012. – № 2. – С. 76–84.
10. Манькута Я. М. Структурно-динамічний підхід у впровадженні менеджменту якості для життєздатності системи ВНЗ / Я. М. Манькута // Проблеми моделювання структури і процесів економічних систем : тези доповідей учасників Міжнародної науково-практичної конференції, 17–18 квітня 2014 р. – Черкаси : Східноєвропейський університет економіки і менеджменту, 2014. – С. 150–151.
11. Гридина Л. В. Повышение эффективности управления качеством образовательных услуг высшего учебного заведения : автореферат диссертации на соискание ученой степени кандидата экономических наук: специальность 08.00.05 «Экономика и управление народным хозяйством по отраслям и сферам деятельности» / Гридина Лилия Владимировна; [Омский гос. ун-т путей сообщ.]; место защиты: С.-Петербург. гос. ун-т экономики и финансов. – СПб., 2011. – 206 с.

Дата надходження до редакції – 13.09.2014 р.

УДК 005.12

Ревенко Д. С.¹

ДОСЛІДЖЕННЯ ДИНАМІЧНОЇ СТІЙКОСТІ ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ УКРАЇНИ (ДЕТЕРМІНОВАНИЙ ПІДХІД)

У статті проведено практичне дослідження динамічної стійкості економічного розвитку України. Розроблено метод оцінювання стійкості, який ґрунтується на динамічній моделі економічного зростання Солоу і детермінованих підходах до дослідження стійкості розвитку. Отримано імітаційну модель досліджуваного процесу. На основі теорії автоматизованого керування отримано передавальну функцію розробленої моделі і матрицю постійних коефіцієнтів системи, використано умову стійкості за Ляпуновим.

Ключові слова: *стійкість, теорія автоматизованого керування, моделювання, імітаційна модель, економіка України.*

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Основы теории автоматического управления : учебник / В. С. Булыгин, Ю. Г. Гришанин, Н. Б. Судзиловский и др. ; под ред. Н. Б. Судзиловского. – М. : Машиностроение, 1985. – 512 с.
2. Моделирование экономической динамики : учеб. пособ. / Т. С. Клебанова, Н. А. Дубровина, О. Ю. Полякова, Е. В. Раевнева. – 2-е изд. – Харьков : Издательский дом «ИНЖЭК», 2005. – 244 с.
3. Туманова, Е. А. Макроэкономика. Элементы продвинутого подхода : учебник / Е. А. Туманова, Л. Н. Шагас. – М. : Инфра-М, 2004. – 400 с.
4. Колемаев В. А. Экономико-математическое моделирование. Моделирование макроэкономических процессов и систем / В. А. Колемаев. – М. : Юнити-Дана, 2005. – 295 с.
5. Ляпунов А. М. Общая задача об устойчивости движения / А. М. Ляпунов. – М. : Изд-во АН СССР, 1956. – Т. 2. – 472 с.

Дата надходження до редакції – 14.10.2014 р.

УДК 336.77

Негрей М. В.²

МОДЕЛЮВАННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ РИЗИК- МЕНЕДЖМЕНТУ КОМЕРЦІЙНОГО БАНКУ

Проведено аналіз стану банківської системи України. Визначено перспективи розвитку банківської системи. Досліджено основні завдання ризик-менеджменту банку. Побудовано модель віндикаційної

---

¹ Рецензент – д. е. н., доцент Шталь Т. В.

² Рецензент – д. е. н., професор Сергеева Л. Н.

скорингової системи та здійснено перевірку її на адекватність. Запропоновано застосовувати модель віндикаційної скорингової системи для зменшення резервів банку під кредитну заборгованість.

Ключові слова: банківська система, віндикація, модель, скоринг, ризик-менеджмент, кредит.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Бурій К. П. Скорингові системи як інструмент протидії фінансовим ризикам банків при кредитуванні / К. П. Бурій // Актуальні проблеми розвитку економіки регіону : наук. зб. Прикарпат. НУ ім. В. Стефаника. – Вип. 8. – Т. 1. – Івано-Франківськ : Вид-во Прикарпат. НУ, 2012. – С. 109–113.
2. Версаль Н. І. Ризики діяльності вітчизняних банків у контексті глобальної фінансової кризи / Н. І. Версаль // Банківська система України в умовах глобалізації фінансових ринків : матеріали IV Міжнародної науково-практичної конференції, 15–16 жовтня 2009 р. – Черкаси : ЧІБС УБС НБУ, 2009. – С. 102–104.
3. Волик Н. Г. Скоринг як експертний метод оцінювання кредитного ризику комерційного банку при споживчому кредитуванні / Н. Г. Волик // Вісник Запорізького національного університету : зб. наук. праць. Сер.: Економічні науки. – № 1.– Запоріжжя : Вид-во ЗНУ, 2008. – С. 40–44.
4. Грошово-кредитна та фінансова статистика НБУ [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.bank.gov.ua/control/uk/publish>.
5. Камінський А. Б. Скорингові технології оцінювання вартості портфелів прострочених кредитів / А. Б. Камінський // Вісник Університету банківської справи Національного банку України. – 2013. – № 2. – С. 183–188.
6. Камінський А. Б. Концептуальні підходи до використання скорингу в кредитній діяльності банку / А. Б. Камінський // Науковий вісник НЛТУ України. – 2013. – Вип. 23.18. – С. 109–116.
7. Камінський А. Б. Скорингові технології в кредитному ризик-менеджменті / А. Б. Камінський, К. К. Писанець // Бізнес-Інформ : міжнар. наук. економ. журнал. – № 4. – Харків : Вид-во ХНЕУ, 2012. – С. 197–201.
8. Коновалихин М. Ю. Модель расчета лимита кредитования / М. Ю. Коновалихин, Д. О. Сергиенко // Управление финансовыми рисками. – 2010. – № 3. – С. 196–203.
9. Моделювання управління життєздатністю комерційного банку : монографія / Л. Н. Сергєєва, Т. М. Книщенко, О. В. Марковський, О. Г. Дяченко, Г. В. Заграй, ред.: Л. Н. Сергєєва. – Запоріжжя : Класич. приват. ун-т, 2011. – 359 с.
10. Недосекин А. О. Идентификация скоринговой модели принятия решения о выдаче кредита [Електронний ресурс] / А. О. Недосекин, Е. Д. Соложенцев – Режим доступу : <http://www.ifel.ru/br8/2.pdf>.
11. Яблоков А. І. Рейтингове моделювання банківських ризиків / А. І. Яблоков // Екон.-мат. моделювання соц.-екон. систем : зб. наук. пр. – Вип. 14. – К. : МННЦТС НАН та МОН України, 2009. – С. 229–245.
12. Anderson R. The credit scoring toolkit: theory and practice for retail credit risk management / R. Anderson. – UK.: Oxford University Press, 2007. – 731 p.
13. Bonini S. The survival analysis approach in Basel II credit risk management: modeling danger rates in the loss given default parameter / S. Bonini, G. Caivano // Journal of Credit Risk. – 2013. – Vol. 9, № 1. – P. 101–118.
14. Crook J. Credit scoring systems / J. Crook, D. Edelman, L. Thomas. – SIAM, 2002. – 248 p.
15. Siddiqi N. Credit risk scorecards: developing and implementing intelligent credit scoring / N. Siddiqi. – USA : John Wiley & Sons, Inc., 2006. – 196 p.
16. Standard&Poors Rating Services [Електронний ресурс]. – Режим доступу : https://www.standardandpoors.com/en_US/web/ratings/entity/-/org-details/sectorCode/SOV.

Дата надходження до редакції – 06.10.204 р.

УДК 338.512:583

Малаховський Ю. В., Гончар Т. І., Осадча-Фіц Л. С.¹

НОВІ ПІДХОДИ ДО МОДЕЛЮВАННЯ ВИТРАТ НА ВИРОБНИЦТВО ПРОДУКЦІЇ ТВАРИННИЦТВА В РЕГІОНІ

Моделювання процесів формування та скорочення сукупних витрат підприємств з промислового вирощування м'яса свиней є центральним елементом і дієвим засобом запровадження на них цілісної концепції заощадливого операційно-орієнтованого менеджменту. Застосування технологічно обґрунтованих методів управління процесом скорочення витрат виробництва, розробка пропозицій щодо їхньої модифікації з урахуванням конкретних умов діяльності забезпечує, у кінцевому підсумку, можливість не лише досягати постійної економії елементів виробничої собівартості продукції, але й забезпечити тривалу конкурентоспроможність підприємства, що обумовлюється можливістю обмежено маніпулювати окремими параметрами технологій вирощування тварин і здатністю адаптувати об'єктивний рівень цін на регіональних ринках факторів виробництва. Статтю присвячено розробці нових технологічно акцентованих підходів до моделювання витрат підприємств з промислового виробництва свинини.

***Ключові слова:** моделювання, витрати, цільова собівартість, target costing, kaizen costing.*

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо облікової політики підприємства та внесення змін до деяких наказів Міністерства фінансів України : наказ Міністерства фінансів України від 27 червня 2013 року № 635 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.minfin.gov.ua/control/uk/publish>. 2. Sakurai M. Target costing and How to Use It / M. Sakurai // Journal of Cost Management for the Manufacturing Industry. – 1989. – P. 39–50.

Дата надходження до редакції – 28.04.2014 р.

---

¹ Рецензент – д. е. н., професор Сергєєва Л. Н.

УДК 330.46:338.57

Андрейшина Н. Б.¹

ПРОЕКТУВАННЯ МОДУЛЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ СИСТЕМИ ПІДПРИЄМСТВА НА ОСНОВІ МОДЕЛЕЙ РІВНОВАГИ ПОПИТУ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

На базі моделей рівноваги попиту та пропозиції спроектований модуль підтримки прийняття рішень щодо ціноутворення на основі аналізу рівноважної ціни. Побудовані математичні моделі мікроекономічної рівноваги, в яких попит і пропозиція розглядаються як функції, залежні від ціни та її зміни.

Ключові слова: інформаційна система, прийняття рішень, попит, пропозиція, рівноважна ціна, прогнозування.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Автоматизированные информационные технологии в экономике : учебник / [под ред. проф. Г. А. Титоренко]. – М. : Компьютер : ЮНИТИ, 2004. – 400 с.
2. Проектування інформаційних систем : посібник / за редакцією В. С. Пономаренка. – К. : Академія, 2002. – 488 с.
3. Гужва В. М. Інформаційні системи і технології на підприємствах : навчальний посібник / В. М. Гужва. – К. : КНЕУ, 2001. – 400 с.
4. Піддубна О. О. Моделювання економічної динаміки : навч.-метод. посіб. / О. О. Піддубна, В. В. Гоцуленко, Н. Б. Андрейшина. – Дніпропетровськ : Біла К. О., 2010. – 328 с.
5. Максишко Н. К. Система комплексної комп'ютерної підтримки аналізу та прогнозування економічної динаміки [Електронний ресурс] / Н. К. Максишко, С. С. Чеверда. – Режим доступу : http://www.nbu.gov.ua/portal/2010_81/index.htm.

Дата надходження до редакції – 03.10.2014 р.

УДК 338.2

Шульга В. І.²

АНАЛІЗ ЗАСТОСУВАННЯ ФУНКЦІЙ НАЛЕЖНОСТІ ДЛЯ ПРОГНОЗУВАННЯ РИНКІВ

У статті розглядаються основні концептуальні положення теорії нечіткої логіки, а також порядок налаштування параметрів нечіткої моделі на статистичні дані і застосування інструментарію технічного аналізу для прогнозування поведінки ринків.

Ключові слова: фінансові часові ряди, фондовий індекс, класичний кількісний підхід, трендовий аналіз, теорія нечіткої логіки, нечітка економіко-математична модель.

¹ Рецензент – д. е. н., професор Сергєєва Л. Н.

² Рецензент – д. е. н., професор Єфіменко Н. А.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Элдер А. Как играть и выигрывать на бирже: Психология. Технический анализ. Контроль над капиталом / Александр Элдер. – 4-е изд., перераб. и доп. – М. : Альпина Бизнес Букс, 2007. – 472 с.
2. Матвійчук А. В. Штучний інтелект в економіці: нейронні мережі, нечітка логіка : монографія / А. В. Матвійчук. – К. : КНЕУ, 2011. – 439 с.
3. Козловський С. В. Макроекономічне моделювання та прогнозування валютного курсу в Україні / С. В. Козловський, В. О. Козловський. – Вінниця : Книга-Вега; ВАТ «Вінницька обласна друкарня», 2005. – 240 с.
4. Лукашин Ю. П. Адаптивные методы краткосрочного прогнозирования / Ю. П. Лукашин. – М. : Статистика, 1979. – 254 с.
5. Матвійчук А. В. Нечеткая идентификация и прогнозирование финансовых временных рядов / А. В. Матвійчук // Экономическая наука современной России. – 2006. – № 3 (34). – С. 29–44.
6. Матвійчук А. В. Аналітико-лінгвістична апроксимація фінансових числових рядів // Економіка: проблеми теорії та практики. – 2004. – Випуск 192. – Т. IV. – С. 1295–1303.

Дата надходження до редакції – 10.10.2014 р.

УДК 330.46:517.977.1

Опаленко А. М.¹

ОБГРУНТУВАННЯ КОНЦЕПЦІЇ МОДЕЛЮВАННЯ СИСТЕМИ РИЗИК-МЕНЕДЖМЕНТУ ВИРОБНИЧИХ ПІДПРИЄМСТВ

У статті запропоновано концепцію моделювання системи ризик-менеджменту виробничих підприємств, результатом реалізації якої є модель оптимізації структури діяльності з урахуванням обмеженості ресурсів. Детально описано етапи концепції моделювання системи ризик-менеджменту виробничих підприємств, вказані результати від реалізації кожного з етапів.

Ключові слова: ризик, економічна система, модель, зовнішнє середовище, «ідеальна» структура, структура діяльності, організаційна структура, структура цілей.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Бакурова А. В. Гармонізація соціально-економічного простору / А. В. Бакурова // Фінансові та соціально-політичні проекти модернізації суспільства в умовах відновлення економічного зростання : зб. наук. пр. V Міжнародної науково-практичної конференції, 14–18 червня 2011 р / Університет ім. Марії Кюрі-Склодовської, м. Люблін, (Польща). – С. 10–12.
2. Структурна гармонізація економіки як чинник економічного зростання / [О. Г. Білоцерківець, Т. В. Бурлай, Н. Ю. Гончар, Н. І. Горшкова, І. В. Крючкова] ; Інститут економіки та прогнозування НАН України ; [І. В. Крючкова (ред.)]. – К. : Експрес, 2007. – 520 с.
3. Максишко Н. К. Моделі та методи розв'язання прикладних задач покриття на графах та гіперграфах : монографія / Н. К. Максишко, Т. В. Заховалко ; наук. ред. проф. В. О. Перепелиця. – Запоріжжя : Поліграф, 2009. – 244 с.
4. Сергеева Л. Н. Нелинейная экономика: модели и методы :

¹ Рецензент – д. е. н., професор Сергеева Л. Н.

монографія / Л. Н. Сергеева. – Запорожье : Полиграф, 2003. – 218 с. 5. Стахов А. П. Математика Гармонии как новое междисциплинарное направление современной науки и ее приложения // Известия Международной Академии наук высшей школы. – № 2 (36). – 2006. – С. 52–64. 6. Тимохин В. Н. Методология моделирования экономической динамики : монографія / В. Н. Тимохин / Донецкий национальный ун-т. – Донецк : Юго-Восток, 2007. – 269 с. – Библиогр. : с. 240–247. 7. Волкова В. Н. Основы теории систем и системного анализа / В. Н. Волкова, А. А. Денисов. – СПб. : Изд-во СПбГТУ, 1999. – 512 с. 8. Реймерс Н. Ф. Экология. Теория, законы, правила, принципы и гипотезы / Н. Ф. Реймерс. – М. : Россия молодая, 1994. – 336 с. 9. Сергеева Л. Н. Моделювання управління життєздатністю комерційного банку : монографія / Л. Н. Сергеева. – Запоріжжя : КПУ, 2011. – 360 с. 10. Вітлінський В. В. Аналіз, моделювання та управління економічним ризиком : навч.-метод. посібник для самост. вивч. дисц. / Вітлінський В. В., Верченко П. І. – К. : КНЕУ, 2000. – 292 с. 11. Клименко С. М. Обґрунтування господарських рішень та оцінка ризиків : навч. посіб. / Клименко С. М., Дуброва О. С. – К. : КНЕУ, 2005. – 252 с. 12. Сергеева Л. Н. Структурні джерела кризових явищ / Л. Н. Сергеева // Моніторинг, моделювання та менеджмент емерджентної економіки : тези доповідей II МНПК, 8–10 вересня 2010 р. – Одеса, 2010.

Дата надходження до редакції – 10.10.2014 р.

УДК 330.46: 336.64

Комар М. І.¹

КОНЦЕПТУАЛЬНИЙ ПІДХІД ДО МОДЕЛЮВАННЯ ФІНАНСОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ У МАЛОМУ БІЗНЕСІ

У статті обґрунтований концептуальний підхід щодо моделювання фінансового забезпечення інноваційних процесів у малому бізнесі. Запропоновано концепцію моделювання, що складається з трьох блоків, в структурі якої передбачені аналітичні процедури, за результатами яких визначаються особливості малого бізнесу як суб'єкта інноваційних процесів, здійснюється класифікація інноваційних процесів у малому бізнесі та встановлюється відповідність джерел фінансування виду інноваційного процесу. Здійснення таких процедур дозволяє у третьому блоці концепції оцінити вартість і ризики інноваційних проектів та розробити оптимізаційні моделі фінансового забезпечення на мікрорівні та виходячи із інтересів власників фінансових ресурсів. Впровадження запропонованих заходів дасть змогу наблизитись до бажаного стану фінансування в цьому секторі економіки і дозволить малому інноваційному бізнесу отримати певний економічний ефект.

¹ Рецензент – д. е. н., професор Сергеева Л. Н.

Ключові слова: концептуальний підхід, моделювання, фінансове забезпечення, малий бізнес, інноваційний процес, вартість фінансування, ризик, джерела фінансування, оптимізаційна модель.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Thomas B., Miller C., Murphy L. Innovation and Small Business: Vol. I. Ventuce Publishing ApS. – 2011. – P. 10.
2. Становлення і розвиток малого бізнесу в регіоні : [монографія] / за ред. Н. І. Редіної. – Дніпропетровськ : ДДФА, 2008 – 508 с.
3. Харів П. С. Інноваційна діяльність підприємства та економічна оцінка інноваційних процесів : монографія / П. С. Харів; Тернопільська академія народного господарства. – Тернопіль : Економічна думка, 2003. – 323 с.
4. Модернізація механізмів розвитку малого та середнього бізнесу : монографія / [А. І. Бутенко, М. П. Войнарченко, В. І. Ляшенко та ін.] ; НАН України, Ін-т економіки пром-сті. – Донецьк, 2011. – 326 с.
5. Ступко А. В. Інноваційна активність малого бізнесу в регіонах України [Електронний ресурс] / А. В. Ступко // Ефективна економіка. – Режим доступу : <http://www.economy.nauka.com.ua/?op=1&z=155>.
6. Черних С. С. Моделювання процесів фінансового забезпечення інноваційної діяльності в регіоні : автореф. дис. ... канд. екон. наук : 08.00.11 / С. С. Черних ; Донецький нац. ун-т. – Донецьк, 2011. – 21 с.
7. Льїна К. О. Формування системи фінансового забезпечення інноваційного розвитку у відкритій економіці України : автореф. дис. ... канд. екон. наук : 08.00.08 / К. О. Льїна; Львівський нац. ун-т. ім. Івана Франка. – Львів, 2011. – 25 с.
8. Ляшенко В. І. Регуляторна політика в Україні: методологія формування та режим реалізації в сфері малого підприємництва : дис. ... докт. екон. наук : 08.00.03 / Ляшенко В. І. ; ІЕП НАН України. – Донецьк, 2008. – 434 с.
9. Немцев В. Н. Новые аспекты риск-менеджмента предприятия в условиях инновационного развития [Электронный ресурс] / В. Н. Немцев // Экономические исследования, 2011. – № 4 (11). – Режим доступа : <http://www.erce.ru/internet-magazine/magazine/23/349>.
10. Томасова Д. А. Информационное обеспечение процессов моделирования инновационных проектов с учётом их стратегического характера / Д. А. Томасова // Проблемы современной экономики : материалы междунар. науч. конф. – Челябинск : Два комсомольца, 2011. – С. 130–133.
11. Зянько В. В. Мале підприємництво – каталізатор інноваційного розвитку економіки / В. В. Зянько, С. В. Крива // Вісник Вінницького політехнічного інституту, 2010. – № 4. – С. 10–16.
12. Козоріз М. А. Обґрунтування напрямів підвищення капіталізації інноваційно активних підприємств України / М. А. Козоріз, Л. Я. Бенюська // Регіональна економіка. – 2009. – № 1. – С. 106–113.
13. Пушкар О. І. Інвестиційний процес в економіці країни як визначальний чинник економічного розвитку / О. І. Пушкар // Економіка і регіон. – 2009. – № 9. – С. 97–100.
14. Ковтуненко К. В. Роль учасників інноваційної діяльності в процесі використання інноваційних розробок / К. В. Ковтуненко // Економіка харчової промисловості. – 2013. – № 2 (18). – С. 63–66.
15. Руських К. Держава і мале підприємництво: як відновлювати фінансування? [Електронний ресурс] / К. Руських // Дзеркало тижня. Україна. – № 28. – Режим доступу : <http://gazeta.dt.ua/macrolevel/derzhava-i-male-pidpriyemnictvo-yak-vidnovlyuvati-finansuvannya-.html>.

Дата надходження до редакції – 05.09.2014 р.

**ПРО ВІДКРИТТЯ АСПІРАНТУРИ ЗІ СПЕЦІАЛЬНОСТІ
08.00.11 – математичні методи, моделі та
інформаційні технології в економіці**

Відповідно до рішення атестаційної колегії Міністерства освіти і науки України щодо діяльності аспірантури та докторантури від 25.04.2013 року розширено перелік наукових спеціальностей в аспірантурі Східноєвропейського університету економіки і менеджменту за спеціальністю 08.00.11 – математичні методи, моделі та інформаційні технології в економіці.

Оголошується набір слухачів до навчання в аспірантурі

Підготовка науково-педагогічних та наукових кадрів у Східноєвропейському університеті економіки і менеджменту здійснюється відповідно до нормативних документів Кабінету Міністрів України та Міністерства освіти і науки України. До таких документів передусім належать: Конституція України, Закон України «Про вищу освіту», Постанова Кабінету Міністрів України від 1 березня 1999 р. № 309 «Про затвердження Положення про підготовку науково-педагогічних і наукових кадрів» (зі змінами, внесеними згідно з Постановами КМ № 960 від 14.06.2000 № 1124 від 27.08.2004 та № 254 від 02.03.2010), Постанова президії ВАКУ України від 9.04.2003 р. № 1-0214 про «Перелік спеціальностей, за якими проводиться захист дисертацій на здобуття наукових ступенів кандидата і доктора наук, присудження наукових ступенів і присвоєння вчених звань» та ін.

Умови проведення вступних іспитів і зарахування до аспірантури

До аспірантури на конкурсній основі приймаються особи, які мають вищу освіту і кваліфікацію спеціаліста або магістра.

Термін навчання з відривом від виробництва не перевищує трьох років, без відриву від виробництва - чотирьох.

Рішення про допуск до складання вступних іспитів до аспірантури приймається приймальною комісією за результатами співбесіди, розгляду реферату та поданих наукових праць з врахуванням письмового висновку передбачуваного наукового керівника.

Вступники до аспірантури складають вступні іспити зі спеціальності (в обсязі навчальної програми для спеціаліста або магістра, яка відповідає обраній ними науковій спеціальності), філософії та однієї з іноземних мов на вибір (англійської, німецької, французької) згідно з навчальними програмами із вищих навчальних закладів IV рівня акредитації, затверджених Міністерством освіти і науки України.

Вступники, які на час вступу до аспірантури склали всі або кілька кандидатських іспитів, рішенням приймальної комісії звільняються від

вступних іспитів до аспірантури, з яких були складені кандидатські іспити, і їм зараховуються оцінки кандидатських іспитів.

Прийом вступних іспитів до аспірантури проводиться предметними комісіями в усній формі.

Кожному аспірантові одночасно з його зарахуванням відповідним наказом ректора призначається науковий керівник, як правило, доктор наук або за рішенням вченої ради кандидат наук.

Документи подавати за адресою: 18036, м. Черкаси, вул. Нечуя-Левицького, 16; відділ аспірантури.

Довідки за телефоном: (0472) 71-21-78, 64-70-55, 64-72-00 (д. е. н. Ус Галина Олександрівна).

Вступники до аспірантури подають на ім'я ректора університету:

- 1) заяву;
- 2) особовий листок з обліку кадрів;
- 3) список опублікованих наукових праць і винаходів (аспіранти, які їх не мають, подають наукову доповідь (реферат) з обраної ними наукової спеціальності);
- 4) медичну довідку про стан здоров'я за формою № 086-у;
- 5) копію диплома про закінчення вищого навчального закладу із зазначенням одержаної кваліфікації спеціаліста і магістра (особи, які здобули відповідну освіту за кордоном, – копію нострифікованого диплома);
- 6) посвідчення про складання кандидатських іспитів (за наявності складених кандидатських іспитів).
- 7) копію паспорта;
- 8) копію ідентифікаційного коду;
- 9) 3 фотографії.

Паспорт та диплом про вищу освіту пред'являються особисто.

ПАСПОРТ СПЕЦІАЛЬНОСТІ **08.00.11 – математичні методи, моделі** **та інформаційні технології в економіці**

I. Формула спеціальності:

Наукова спеціальність, яка досліджує методологічні, теоретичні, науково-методичні і прикладні проблеми, аналізу, функціонування і розвитку соціально-економічних систем і процесів на засадах розробки і застосування методів математичного моделювання, інформаційних систем і технологій.

II. Напрями досліджень:

1. Теоретико-методологічні проблеми математичного моделювання соціально-економічних систем.
2. Моделі та методи дослідження проблем економічної теорії.
3. Моделі та методи програмно-цільового управління економічними системами і процесами.
4. Моделювання процесів управління соціально-економічними системами.
5. Моделювання процесів суспільного відтворення.

6. Моделювання процесів економічного зростання.
7. Прогнозування тенденцій і показників розвитку економічних систем і процесів.
8. Математичні моделі економічної динаміки.
9. Моделювання балансових пропорцій і показників економіки.
10. Математичні моделі та методи формування балансів для різних рівнів управління економікою.
11. Системний аналіз економічних процесів.
12. Моделювання реструктуризаційних процесів в економіці.
13. Моделі і методи формування раціональних організаційно-економічних структур і систем управління в економіці.
14. Моделювання процесів ефективного використання виробничого потенціалу.
15. Моделювання в окремих сферах суспільної діяльності.
16. Аналіз, оцінка, моделювання та оптимізація ризику в економіці.
17. Системи підтримки прийняття рішень.
18. Методи штучного інтелекту в економіці.
19. Моделі, методи та інформаційні технології функціонування систем моніторингу в економіці.
20. Теоретико-методологічні проблеми інформатизації суспільства, побудованого на знаннях.
21. Впровадження нових комп'ютерних технологій та обробки статистичної інформації.
22. Формування інтегрованих інформаційних баз даних за результатами статистичних спостережень.
23. Нові інформаційні та комунікаційні технології.
24. Гіпертекстові та мультимедійні технології в соціально-економічних системах.
25. Геоінформаційні системи в економіці.
26. Економічні й організаційні проблеми інформаційної діяльності, створення інформаційного простору об'єкта.
27. Безпека та надійність інформаційних систем.
28. Методи та моделі управління проектами інформатизації.
29. Економічна ефективність розроблення, впровадження та функціонування інформаційних систем і технологій.
30. Методи системного аналізу, оптимізації, управління в інформаційних системах.
31. Системи управління базами даних і знань.
32. Інструментальні засоби проектування та створення управлінських інформаційних систем.

НАШІ ЮВІЛЯРИ

Колектив Східноєвропейського університету економіки і менеджменту щиро вітає ювілярів з днем народження.

Від усієї душі бажаємо їм невичерпної енергії і оптимізму, міцного здоров'я, душевного тепла і сімейного затишку, справжнього людського щастя, достатку і благополуччя, нових плідних успіхів і звершень.

Нехай у ваших задумах буде мудрість, у службових справах – підтримка однодумців, у серці – добре і сонячно від людської вдячності.

Бажаємо, щоб ваш шлях був наповнений новими злетами й досягненнями, а все добро верталось сторицею.

Творчої наснаги та великих успіхів у житті та професійній діяльності.

Із **80-річчям** вітаємо ДМИТРУКА Бориса Пахомовича – кандидата економічних наук, професора кафедри обліку і аудиту, заслуженого економіста України, члена-кореспондента Інженерної академії, відмінника освіти України. Б. П. Дмитрук – автор трьох навчальних посібників, шести монографій, понад 200 наукових праць, опублікованих в Україні, Польщі, Республіці Білорусь.

Із ювілеєм вітаємо ДАНИЛОВУ Ніну Олександрівну – кандидата філософських наук, професора кафедри соціально-гуманітарних дисциплін. Н. О. Данилова працює в університеті понад 20 років, є автором понад 30 наукових публікацій і 25 методичних посібників, бере активну участь у роботі Школи педагогічної майстерності.

НАШІ АВТОРИ

Андрейшина Н. Б., к. е. н., доцент кафедри економічної кібернетики Обласного комунального вищого навчального закладу «Інститут підприємництва «Стратегія»

Бабаніна Н. В., к. е. н., доцент кафедри фінансів і кредиту Подільського державного аграрно-технічного університету

Бабицька О. О., к. е. н., асистент кафедри економіки підприємства Білоцерківського національного аграрного університету

Вавдійчик І. М., асистент кафедри економіки та фінансів підприємства Київського національного торговельно-економічного університету

Гаман П. І., д. держ. упр., доцент, професор кафедри туризму Університету економіки та права «Крок»

Гирник Л. В., викладач кафедри економіки підприємства Східноєвропейського університету економіки і менеджменту

Гончар Т. І., старший науковий співробітник відділу продуктивності у галузі сільського господарства Кіровоградського науково-дослідного центру продуктивності

Грібах О. О., к. е. н., доцент кафедри економіки підприємства Східноєвропейського університету економіки і менеджменту

Дешевенко Л. П., к. і. н., доцент кафедри туризму та готельно-ресторанної справи Східноєвропейського університету економіки і менеджменту

Дмитрук Б. П., к. е. н., професор кафедри обліку і аудиту Східноєвропейського університету економіки і менеджменту

Заграй Г. В., к. е. н., старший викладач кафедри економічної кібернетики Харківського економіко-правового університету

Ковтун О. А., к. держ. упр., доцент, завідувач кафедри фінансів і кредиту Східноєвропейського університету економіки і менеджменту

Комар М. І., асистент кафедри економічної кібернетики Львівського національного університету ім. І. Франка

Курган Н. В., к. е. н., доцент кафедри бухгалтерського обліку Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця

Кучерова Г. Ю., к. е. н., заступник завідувача кафедри оподаткування Класичного приватного університету (м. Запоріжжя)

Малаховський Ю. В., к. е. н., доцент кафедри економіки праці та менеджменту Кіровоградського національного технічного університету

Манькута Я. М., викладач кафедри економічної кібернетики, аспірант Східноєвропейського університету економіки і менеджменту

Махота А. В., к. е. н., доцент кафедри бухгалтерського обліку Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця

Міхно І. С., аспірант кафедри економічної кібернетики Національного університету біоресурсів і природокористування України

Негрей М. В., к. е. н., доцент кафедри економічної кібернетики Львівського національного університету імені Івана Франка

Опаленко А. М., викладач кафедри економічної кібернетики, аспірант Східноєвропейського університету економіки і менеджменту

Осадча-Фіц Л. С., аспірант кафедри економічної теорії, маркетингу та економічної кібернетики Кіровоградського національного технічного університету

Павленко Л. І., викладач кафедри економічної кібернетики, аспірант Східноєвропейського університету економіки і менеджменту

Ревенко Д. С., к. е. н., доцент кафедри економіки та маркетингу Національного аерокосмічного університету ім. М. С. Жуковського «ХАІ»

Сергєєва Л. Н., д. е. н., професор, проректор – директор інституту моделювання структури та процесів економічних систем Східноєвропейського університету економіки і менеджменту

Скрипник А. В., д. е. н., професор, завідувач кафедри економічної кібернетики Національного університету біоресурсів і природокористування України

Ус Г. О., д. е. н., доцент, проректор з підготовки наукових кадрів Східноєвропейського університету економіки і менеджменту

Черкасова С. В., к. е. н., доцент кафедри фінансів і кредиту Львівської комерційної академії

Шульга В. І., к. е. н., доцент кафедри економіки підприємства Східноєвропейського університету економіки і менеджменту

SUMMARY

Dmytruk B.

ANTI-CORRUPTION POLICY BACKGROUND AS AN ASSUMPTION OF EFFECTIVE ECONOMIC DEVELOPMENT OF A COUNTRY

In this article the state and main problems of corruption in Ukraine are investigated. Expediency and possibility of using anti-corruption policy background of Singapore, Hong Kong and other countries in prevention of corrupt practice and officers' abusive activities as an assumption of effective economic development of a country are justified.

Skrypnyk A., Mihno I.

OPTIMIZATION OF WASTE UTILIZATION IN UKRAINE

The paper focuses on the problem of the accumulation of waste and ways of solving it. Methods of waste utilization have been offered. The experience of foreign countries and the methodology of the waste utilization by means of waste separation into parts and recycling of each component that realizes in the market have been studied. It is offered to use a systematic approach to solve this problem.

Haman P., Deshevenko L.

MANAGERIAL PECULIARITIES OF A REGIONAL TOURISM AND RECREATION COMPLEX

This article deals with the issues of managerial improvement of a regional tourism and recreation complex. The problems of creation of competitive tourism and recreation industry as one of the leading branches of regional specialization are studied. The ways of preservation and careful usage of cultural and historical and natural values are researched.

Pavlenko L.

THE ESTIMATION OF THE INVESTMENT STATE IN THE HUMAN CAPITAL DEVELOPMENT IN UKRAINE

In this article the analysis of human capital investment at the state level has been done. It was examined the state of human capital investment in modern times. The analysis of investments through personal income and earned income in particular has been experienced. It was researched the relationship between gross national income tax per capita and the level of wages.

Gyrnyk L.

ALTERNATIVE ENERGY SOURCES AS A CONDITION OF ENERGY INDEPENDENCE FORMATION

Domestic and international experience in the use of alternative energy sources and prospects of Ukraine's cooperation with other countries on the

---

Energy Strategy are analyzed. The necessity of reforms in the energy sector of the country has been proved.

Vavdijchuk I.

**RESEARCH OF BASIC TENDENCIES OF COMMODITY
RESOURCES PROVISION FOR RETAIL TRADE
ENTERPRISES IN UKRAINE**

In the article general tendencies of volume and structure of commodity resources of retail trade enterprises according to the types of an enterprise economic activity are investigated. Conclusions on commodity resources managerial effectiveness of the retail trade enterprises in Ukraine in modern times taking into account basic elements have been drawn.

Gribakho O.

**CONSTRUCTION OF PRODUCT QUALITY
MANAGEMENT SYSTEM IN ENTERPRISES**

The paper deals with approaches to constructing a system of product quality management in enterprises. The main factors of improving the quality of production are defined. A block diagram of quality management implementation is studied. The basic problems of development and quality management systems implementation in enterprises are investigated. The ways of overcoming these problems are offered.

Babytska O.

**SPECIAL FEATURES OF INCOME TAX PAYMENT OF
AGRICULTURAL ENTERPRISES**

In the article the main special features of income tax payment of agricultural enterprises have been studied. The main issues of financial and tax legislation on the methods of income-expenditure analysis have been examined. The analysis of tax payment and tax burden of agricultural sector in Ukraine and in Sumy region in particular has been done. It has been proved that agricultural enterprises rate of corporate tax shouldn't exceed gross profit margin.

Kovtun O., Kucherova A.

**ANALYSIS OF GENERAL TRENDS
OF UKRAINE STOCK MARKET DEVELOPMENT
ON THE PRINCIPLES OF EVALUATION**

In the article the features of the Ukraine stock market development are studied. General trends of the development of the Ukraine stock market components are analyzed on the basis of the relevant integrated indicators design. The perspectives of the research of the stock market according to the concept of sustainable development of Ukraine are provided.

Cherkasova S.

**THE DEVELOPMENT OF INVESTMENT STRATEGIES
OF NON-BANK INSTITUTIONAL INVESTORS**

In the article the features of investment strategies of non-bank institutional investors are studied. The priority assets of investment are determined. The ways of institutions investment improvement are offered.

Kurgan N.

**RESERVING FUNDS FOR COMPENSATION OF
THE UNDISTRIBUTED FIXED OVERHEAD COSTS
AS A WAY OF SALES COST INCREASE PREVENTION**

In this article the author offers to send a part of undistributed profits to surplus reserves if at the same time business capacity decreases and production costs increase that has a negative influence on the financial results. It has been proved that in case of business capacity decrease the reason of production costs increase is undistributed constant general expenses of production. To improve financial results it has been offered to redistribute operating profits among the periods through the capital reserve.

Mahota A.

**FAIR VALUE DETERMINATION
OF PRIVATE ENTERPRISES FINANCIAL INVESTMENTS:
INTERNATIONAL AND NATIONAL EXPERIENCE**

The article has devoted to complex research of methodology of fair value determination of financial investments by the national accounting standards. Approaches to interpretation of fair value of private enterprises financial investments have been analyzed. International and national experiences in this field have been researched. Key differences between international and national methodologies of fair value estimation of offered.

Babanina N.

**FINANCIAL RISK IN THE SYSTEM
OF BUSINESS FINANCIAL SECURITY MANAGEMENT**

The article deals with theoretical aspects of the system of business financial security management and the financial risk influence on it. The essence of financial security, the main characteristics and the creation of financial risks are researched. The ways of decreasing the impact of financial risk on financial and economic activity of a business are offered.

Sergeeva L., Zagray G.

**THE ANALYSIS OF FACTORS OF DIFFERENT TYPES
OF ECONOMIC ACTIVITY EVALUATION IN CHOOSING
A CAREER PROCESS**

In the article the process of priority evaluation within different types of economic activity during choosing a career stage is researched. Three

groups of indexes which enable to carry out objective graduation of basic types of economic activity according to attractiveness of future professional activity, are offered.

Us G., Mankuta Ya.

**ONLINE EDUCATION IN THE SYSTEM
OF THE SERVICE QUALITY MANAGEMENT
IN THE HIGHER EDUCATIONAL ESTABLISHMENTS**

This article researches the issue of the assessment of online education efficiency. Online education is regarded as a part of the quality management system. In general online education is interpreted as a part of the assessment of the quality and efficiency of a higher educational institution.

Revenko D.

**RESEARCH OF THE DYNAMIC STABILITY OF ECONOMIC
GROWTH OF UKRAINE (DETERMINISTIC APPROACH)**

In the article a practical research of the dynamic stability of economic development of Ukraine has been carried out. The method of stability assessment, based on a Solow's dynamic model of economic growth and deterministic approaches to the study of sustainability has been developed. The simulation model of the researched process has been done. The transfer function developed model based on the theory of automated control and matrix constant coefficient system has been obtained. Stability condition by Lyapunov has been used.

Nehrey M.

**MODELING OF EFFICIENCY
OF COMMERCIAL BANK RISK MANAGEMENT**

In this article banking system of Ukraine has been studied. The prospects for the development of banking system have been determined. The main tasks of bank risk management have been shown. The model of scoring system has been created and it was checked according to its adequacy. It was offered to use the model of scoring system to decrease bank reserve for credit debt.

Malakhovsky Yu., Gonchar T., Osadcha-Fits L.

**NEW APPROACHES TO MODELING THE COST
OF LIVESTOCK PRODUCTION IN THE REGION**

Modeling the process of creating and decreasing total costs of the businesses within the pork pig rear industry is a central element and capable way of providing an integral conception of lean activity-based management. The article is devoted to the development of new technological accented approaches to modeling costs of industrial pork production businesses.

Andreishina N.

**PROJECT DEVELOPMENT OF INFORMATION SYSTEM
MODULE OF AN ENTERPRISE BASED ON SUPPLY-AND-
DEMAND EQUILIBRIUM**

In this article the decision support module for price formation based on equilibrium price analysis has been created on the basis of supply-and-demand equilibrium models. Microequilibrium mathematical models have been formed. Within these models supply and demand are considered the dependence function of the price and its change.

Shulga V.

**THE ANALYSIS OF IMPLEMENTATION OF MEMBERSHIP
FUNCTIONS FOR MARKET PROGNOSIS**

The article deals with the main concept points of possibility theory. The setting parameters order of a fuzzy model for statistical data are studied. The implementation of technical analysis means and tools for market activity forecast are shown.

Opalenko A.

**RATIONALE FOR THE CONCEPTION
OF RISK MANAGEMENT SYSTEM MODELLING
IN MANUFACTURING VENTURES**

In this article the conception of risk management system modeling is offered. The outcome of this experience is a model of activity structure optimization taking into account the lack of resources. The steps of the conception of risk management system modeling are shown thoroughly. The results of each step implementation are given.

Komar M.

**CONCEPTUAL APPROACH TO MODELING
OF INNOVATIVE PROCESSES FINANCIAL SUPPORT
IN SMALL BUSINESS**

In the article the conceptual approach to modeling innovative processes financial support in small businesses has been proved. It was offered the model which consists of three blocks; the structure of this model includes analytical procedures on the basis of which the features of a small business as an object of innovation processes are determined. The classification of innovation processes in small business has been offered. The implementation of these procedures allows to estimate the cost and risks of innovative projects in the third block of the concept and develop microincentive optimization models of financial support taking into account the interests of financial resources owners. The implementation of the proposed measures enables to get closer to the desired financial state in this sector and allows small innovative businesses get some economic benefit.

ЗАПРОШУЄМО АВТОРІВ ДО СПІВПРАЦІ

У Східноєвропейському університеті економіки і менеджменту видається фаховий журнал «Вісник Східноєвропейського університету економіки і менеджменту».

Затверджено Постановою президії ВАК України від 10 листопада 2010 року № 1-05/7 (Бюлетень ВАК України, № 12, 2010).

Науковий журнал «Вісник СУЕМ» друкує статті за такими напрямками:

- економіка і організація,
- фінанси і кредит,
- інвестиції і ринок,
- бухгалтерський облік та аудит,
- сучасний менеджмент,
- проблеми маркетингу,
- дослідження молодих вчених.

Журнал виходить два рази на рік, статті приймаються до 15 квітня та 15 жовтня кожного року.

Статті слід надсилати електронною поштою на адресу journal3.suem@gmail.com. Після прийняття редакцією до друку (перевірки на відповідність вимогам та рецензування членами редколегії) необхідно подати (або надіслати поштою) до редакції журналу рукопис статті у паперовій формі, кожна сторінка підписана автором (авторами). Окремо подаються відомості про автора (ПІБ, місце роботи, посада, науковий ступінь, вчене звання, адреса, телефон, адреса електронної пошти).

Максимальна кількість співавторів – не більше чотирьох.

Автори, які не перебувають з Університетом у трудових відносинах, подають **рецензію доктора наук** з висновком «Стаття відповідає вимогам ВАК України та рекомендується до друку у науковому журналі «Вісник Східноєвропейського університету економіки і менеджменту».

Автори, які є аспірантами або здобувачами Університету, подають **висновок наукового керівника**.

Статті, що відхилені рецензентами, повертаються авторам на доопрацювання. Доопрацьована стаття надсилається до редакції в тижневий термін. Рукопис статті автору не повертається.

Автори оплачують вартість публікацій у розмірі **300 грн за обсяг 0,5 авторських аркушів (20 000 символів) та вартість поштових витрат (30 грн)**. При бажанні співавтора мати окремий екземпляр додатково сплачується **80 грн**. Оплата здійснюється після прийняття Редколегією позитивного рішення (автор повідомляється електронною поштою).

Копія квитанції про оплату подається електронною поштою.

Оплата у готівковій формі здійснюється в касі Університету, а безготівковою формою за такими платіжними реквізитами:

Одержувач платежу: ТОВ ВНЗ «СХІДНОЄВРОПЕЙСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І МЕНЕДЖМЕНТУ», код 14204539 МФО 354789, р/р 2600700025653 АТ «Укресімбанк», вул. Н.-Левицького, 16, м. Черкаси, 18036 (призначення платежу: за друк статті, із зазначенням прізвища автора).

Обов'язкові елементи статті:

- **УДК** даної теми дослідження (зазначається у лівому кутку вгорі);
- **дані про автора** (українською, російською та англійською мовами): прізвище, ім'я та по батькові; науковий ступінь, вчене звання; місце роботи (навчання), посада;
- **назва статті** (українською, російською та англійською мовами);
- **анотація** (українською мовою);
- **ключові слова** (не менше трьох та не більше восьми);
- **постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок з важливими науковими чи практичними завданнями;**
- **аналіз останніх досліджень і публікацій, в яких започатковано розв'язання даної проблеми і на які спирається автор, виділення невирішених раніше частин загальної проблеми, яким присвячується дана стаття;**
- **формулювання цілей статті (постановка завдання);**
- **виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів;**
- **висновки з даного дослідження і перспективи подальшого дослідження даної теми;**
- **анотація англійською мовою (Summary)** (виділяється курсивом);
- **література** (не більше десяти посилань на наукові джерела; посилання подаються по тексту у квадратних дужках; на кожне використане джерело, зазначене у розділі «література», по тексту повинно бути не менше одного посилання).

Вимоги до оформлення статті:

- редактор – Microsoft Word (розширення файлу doc або rtf);
- формат редактора для формул – Microsoft Equation;
- шрифт тексту – Times New Roman, 12 кегль;
- інтервал між рядками – 1;
- береги: лівий, правий, верхній, нижній – 4 см;
- для рисунків та таблиць: шрифт – Times New Roman, 10 кегль, інтервал між рядками – 1;
- рисунки, таблиці, діаграми створюються з використанням чорно-білої гами; кольорові графічні об'єкти, заливки та зноски не допускаються!
- обсяг статті (зі списком використаної літератури, таблицями, схемами тощо) 8–13 сторінок формату А4;
- матеріал статті оформлюється із зазначенням відповідних розділів;
- бібліографічний опис у списку джерел наводиться у відповідності до вимог МОН України.

За відсутності одного з перелічених компонентів, наявності великої кількості стилістичних, орфографічних і граматичних помилок, а також при оформленні, що не відповідає вимогам, матеріали Редколегією до розгляду не приймаються, не рецензуються та не повертаються автору.

Адреса редакції: вул. Н.-Левицького, 16, Черкаси, 18036.

Відповідальний секретар журналу Дешевенко Людмила Петрівна,
тел. (0472) 64-72-00 (внут. 101).

Випуск 2 (17), 2014

ISSN 2078-1628

ВІСНИК СУЕМ № 2 (17), 2014

Науковий журнал

Засновник, редакція, видавець і виготовлювач
Східноєвропейський університет економіки і менеджменту

Свідоцтво про державну реєстрацію
серія КВ № 16612 – 5084Р від 23.04.2010.

Редактор О. М. Строгалова

Підписано до друку 17.11.2014. Формат 84x108/16.
Друк різнографічний. Гарнітура Times New Roman.
Ум. друк. арк. 15,9. Тираж 100 прим. Зам. № 14-35.
Адреса редакції, видавця, виготовлювача: 18036, м. Черкаси, вул. Н.-Левицького, 16
Телефон редакції: (0472) 64-72-00 (101), факс (0472) 64-73-00,
e-mail: journal3.suem@gmail.com

Надруковано на обладнанні СУЕМ

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи серія ДК № 3734 від 17 березня 2010 р.

Видається за рекомендацією Вченої ради СУЕМ

Статті проходять рецензування. Передрук і переклади матеріалів,
опублікованих у журналі, дозволяються лише зі згоди автора та редакції.

© Східноєвропейський університет економіки і менеджменту, 2014